

CLP 2.0

Op donderdag 13 maart ging de online sessie CLP 2.0 door. In deze sessie werd het proces van de CLP en wat deze inhoudt, de link met ADR en veel meer besproken alsook de veranderingen en nieuwigheden kwamen aan bod. In dit artikel gaan we dieper in op de wijzigingen van de CLP-verordening.

De **CLP-verordening** (EG) nr. 1272/2008 betreffende de **indeling, etikettering en verpakking van chemische stoffen** verplicht fabrikanten, importeurs of downstreamgebruikers van stoffen of mengsels ertoe hun gevaarlijke chemische stoffen op passende wijze in te delen, te etiketteren en te verpakken voordat ze in de handel worden gebracht. Eén van de belangrijkste doelstellingen van de CLP-verordening is bepalen of een stof of mengsel eigenschappen bezit die aanleiding geven tot de gevarenindeling ervan. Die indeling is het signaal dat ons aangeeft dat voorlichting over gevaren noodzakelijk is.

De indeling is gebaseerd op het wereldwijd geharmoniseerd systeem van de Verenigde Naties (GHS) en heeft tot doel een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en van het milieu en het vrije verkeer van stoffen, mengsels en voorwerpen te waarborgen. Fabrikanten, importeurs of downstreamgebruikers moeten op basis van de CLP-criteria beoordelen of de stoffen en mengsels die zij in de handel brengen schadelijke eigenschappen hebben. Opgelet: de CLP is niet identiek aan de GHS.

Zodra een bedrijf een stof of mengsel indeelt, moet het de geïdentificeerde gevaren meedelen aan andere actoren in de toeleveringsketen, waaronder consumenten, via etiketten, en aan antigifcentra. Zo worden gebruikers van een gevaarlijke stof of een gevaarlijk mengsel bewust gemaakt van de aanwezigheid van een gevaar en van de noodzaak om de daaraan verbonden risico's te beheren. De EU kan een geharmoniseerde indeling vaststellen die juridisch bindend is voor alle actoren die die stof in de handel brengen. Dit gebeurt met name bij de schadelijkste stoffen, zoals kankerverwekkende stoffen.

De CLP-verordening bevat gedetailleerde regels voor het etiketteren van gevaarlijke chemische stoffen, met inbegrip van pictogrammen, signaalwoorden en standaard aanduidingen voor gevaren, preventie, respons, opslag en verwijdering. In de CLP-verordening zijn ook algemene verpakkingsnormen vastgesteld om de veilige levering van gevaarlijke stoffen en mengsels te waarborgen.

Waarom moet de CLP-verordening worden herzien?

De CLP-verordening bestaat al sinds 2008 en werd samen met andere Europese chemicaliënwetgevingen grondig onder de loep genomen. Uit deze analyse van de Commissie is gebleken dat de verordening moet worden geactualiseerd om rekening te kunnen houden met de wetenschappelijke en technologische vooruitgang, met marktontwikkelingen zoals de onlinemarkt en navulstations voor chemische stoffen. Daarnaast is een gerichte actualisering van de verordening nodig om de etiketteringsvoorschriften te optimaliseren. De herziening moet helpen om de hiaten aan te pakken en te zorgen voor betere informatie over chemische gevaren. Ook de rol van de verschillende betrokken partijen (fabrikanten, importeurs, distributeurs) wordt verduidelijkt.

CLP-wijziging in 2 snelheden

De herziening van de CLP-verordening loopt in 2 snelheden nl. het eerste deel over de nieuwe gevarenklassen werd via een gedelegeerde handeling (artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) reeds ingevoerd. Dit een versnelde manier om in Europa een wetgeving

in te voeren. Deze 1ste fase werd gepubliceerd op 31 maart 2023 en officieel opgenomen in de CLP Verordening. [De gedelegeerde handeling is terug te vinden via deze link.](#)

De 2de fase is via de gewone wetgevende procedure (artikel 294 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) verlopen. Daar werden veranderingen doorgevoerd in de kern van de juridische tekst. [Wil je meer weten wat er in de deze tekst staat, dat kan via deze link.](#)

Fase 1 – nieuwe gevarenklassen

De **nieuwe gevarenklassen** zijn:

- hormoonontregelaars, zowel voor de menselijke gezondheid als het milieu,
- persistent, bioaccumulerend en toxisch (PBT); zeer persistent en zeer bioaccumulerend (vPvB),
- persistent, mobiel en toxisch (PMT); zeer persistent en zeer mobiel (vPvM).

Sommige van deze gevaren vallen al gedeeltelijk onder andere wetgeving, zoals hormoonontregelende stoffen en PBT/zPzB, die vallen onder REACH of de gewasbeschermingsmiddelen- en biocide verordening, terwijl de gevaren van PMT/zPzM nieuw zijn in de EU-wetgeving.

Een overzicht van de nieuwe gevaren met hun signaalwoord en EUH-zinnen zijn terug te vinden in onderstaande tabel:

Gevarenklasse en categorie	Signaalwoord	EUH-code	Gevarenaanduiding
ED HH cat 1	Gevaar	EUH380	Kan hormoonontregeling bij de mens veroorzaken
ED HH cat 2	Waarschuwing	EUH381	Wordt ervan verdacht hormoonontregeling bij de mens te veroorzaken
ED ENV cat 1	Gevaar	EUH430	Kan hormoonontregeling in het milieu veroorzaken
ED ENV cat 2	Waarschuwing	EUH431	Wordt ervan verdacht hormoonontregeling in het milieu te veroorzaken
PBT	Gevaar	EUH440	Accumuleert in het milieu en in levende organismen, ook bij de mens
vPvB	Gevaar	EUH441	Stapelt zich sterk op in het milieu en in levende organismen, ook bij de mens
PMT	Gevaar	EUH450	Kan langdurige en diffuse verontreiniging van watervoorraden veroorzaken
vPvM	Gevaar	EUH451	Kan zeer langdurige en diffuse verontreiniging van waterbronnen veroorzaken

De opname van nieuwe gevarenklassen in de CLP-verordening was het gevolg van onderzoek waaruit bleek dat de stoffen en mengsels schadelijk waren en via de bestaande criteria niet volledig konden worden aangepakt. Al deze nieuwe gevarenklassen hebben betrekking op stoffen en mengsels die zeer schadelijk zijn voor de menselijke gezondheid of het milieu.

De nieuwe gevarenklassen zijn van **kracht vanaf 20 april 2023**. Vanaf deze dag kunnen:

- De lidstaten voorstellen doen voor geharmoniseerde indeling en etikettering (CLH) met de nieuwe gevarenklassen en,
- De fabrikanten, importeurs, downstreamgebruikers en distributeurs kunnen hun stoffen en mengsels dienovereenkomstig zelf indelen.

Vanaf de inwerkingtreding kunnen fabrikanten, importeurs, downstreamgebruikers en distributeurs op vrijwillige basis de nieuwe gevarenklassen toepassen. Aan het einde van de

overgangspannen moeten alle fabrikanten, importeurs, downstreamgebruikers en distributeurs de nieuwe gevaarlassen toepassen.

Men maakt een onderscheid tussen stoffen en mengsel qua invoering van de deadlines. Voor **nieuwe stoffen** op de markt moeten bedrijven **vanaf 1 mei 2025** aan de nieuwe regels voldoen, terwijl voor **stoffen die al op de EU-markt zijn** de bedrijven **tot 1 november 2026** de tijd hebben om eraan te voldoen. De nieuwe gevaarlassen gelden **vanaf 1 mei 2026 voor nieuwe mengsels**, terwijl bedrijven **tot 1 mei 2028** de tijd hebben om de indeling en etikettering voor **bestaande mengsels** bij te werken.

Eén van de gevolgen van deze nieuwe gevaarindeling is dat er nu een groter verschil ontstaat in classificatie van producten tussen de EU en niet EU-landen. Daarnaast zullen er bedrijven zijn die niet meer met zo'n producten willen werken, waardoor samenstellingen kunnen veranderen. Dit geeft dan gevolgen naar indeling, etikettering, nieuwe UFI-codes bij mengsels, een update van de SDS, update bij het antigifcentrum enz... Men verwacht ook dat er nieuwe beperkingen zullen ontstaan in REACH.

Fase 2 – herziening van de verordening.

Wat werd zoal veranderd in deze 2^{de} fase?

1. Etikettering eisen

Om de leesbaarheid van de etiketten te verbeteren werden diverse aanpassingen doorgevoerd nl.:

- De **achtergrond** moet **wit** zijn en de **tekst zwart**,
- De afstand tussen 2 tekstlijnen moet 120% van de fond grootte zijn,
- Er is maar **één lettertype toegelaten** op het CLP etiket,
- Het gebruikte lettertype moet gemakkelijk leesbaar zijn. Er mogen **geen Serif** lettertypes gebruikt worden,
- Er wordt een **minimum lettergrootte opgelegd** afhankelijk van het volume van de verpakking. Dit werd opgenomen in een bijkomende kolom in tabel 1.3 in bijlage 1 van de CLP-verordening:

Inhoud van de verpakking	Afmetingen van het etiket (in mm) voor de krachtens artikel 17 voorgeschreven informatie	Afmetingen van elk pictogram (in mm)	Minimale lettergrootte (x-hoogte in mm)
Niet meer dan 0,5 liter	zo mogelijk ten minste 52 × 74	niet kleiner dan 10 × 10 zo mogelijk ten minste 16 × 16	1,2
Meer dan 0,5 liter, maar niet meer dan 3 liter			1,4
Meer dan 3 liter, maar niet meer dan 50 liter	ten minste 74 × 105	ten minste 23 × 23	1,8
Meer dan 50 liter, maar niet meer dan 500 liter	ten minste 105 × 148	ten minste 32 × 32	2,0
Meer dan 500 liter	ten minste 148 × 210	ten minste 46 × 46	2,0

2. Deadlines voor updaten van de etiketten

Er worden deadlines opgelegd wanneer de etiketten moeten aangepast worden nl.:

- Na **6 maanden** bij veranderingen zoals **nieuwe gevaar, een nieuw en/of ernstiger gevaar of nieuwe aanvullende etiketteringselementen** (in de vorige CLP-versie was dit vaag nl. zo snel mogelijk ...),
- En 18 maanden in de andere gevallen.

3. Uitvouwetiket

Het gebruik van het uitvouwetiket wordt versoepeld. Dat **mag nu gebruikt worden voor alle verpakkingen**. Er worden wel **speciale voorwaarde** ingevoerd voor de **voor-, binnen- en achterkant van het etiket**. Het voordeel van een vouwetiket is dat er maar één etiket meer nodig is voor meerdere landen per product. Alle talen kunnen opgenomen worden in 1 etiket. Opgelet de UFI-code (Unieke Formule-Identificator) moet zowel op de voor- als achterzijde van het etiket vermeld staan.

Opgelet: dezelfde regels m.b.t. leesbaarheid enz. gelden ook bij het uitvouwetiket.

4. Digitale etikettering

Deze is **nieuw, maar vervangt het fysiek etiket niet!** Dit kan gebruikt worden om bijkomende informatie digitaal ter beschikking te stellen. Het digitale etiket moet ook minimum **10 jaar ter beschikking zijn**.

5. Online verkoop

Daar er problemen waren bij de online verkoop van gevaarlijke producten, nl. consumenten waren in feite importeurs als ze producten buiten de Europa aankochten, heeft men in de nieuwe CLP opgenomen dat er verplicht een **in de EER/EU gevestigde leverancier** moeten zijn voor zo'n producten.

Deze leverancier moet handelen in het kader van een industriële of beroepsactiviteit en is verantwoordelijk dat de stoffen of mengsels, die door hem verkocht worden, voldoen aan de CLP-Verordening.

Daarnaast geldt ook verplicht om **dezelfde informatie te vermelden** zoals terug te vinden is op een **fysiek etiket**. Ook de in de EER/EU gevestigde leverancier moet opgenomen worden.

6. Reclame

Als er reclame gemaakt wordt van gevaarlijke stoffen en mengsels wordt het verplicht om de volgende informatie te vermelden:

- Gevarenpictogram
- Signaalwoord
- Gevarenaanduidingen (H-zinnen)
- Aanvullende EUH-zinnen

De gevarenpictogrammen en signaalwoorden mogen weggelaten worden wanneer reclame niet-visueel is bv. bij reclame op de radio.

Daarnaast is het gebruik van termen zoals "niet toxisch", "niet schadelijk", "niet vervuילend", "ecologisch", enz... niet meer toegelaten op het etiket van gevaarlijke producten.

Als er reclame bestemd is voor de verkoop aan het grote publiek moet de zin ***"Neem altijd de informatie op het etiket van het product in acht."*** vermeld worden.

7. Navulpunten en bulk producten zonder verpakking

In kader van duurzaam aankopen zijn er nu reeds her en der navulstations bv. voor kuisproducten, shampoos enz... Om dit op een veilige manier te laten verlopen werden voorwaarden in de CLP opgenomen gaande van het ter beschikking stellen van etiketten, ... tot het aanwezig zijn van de leverancier op de plaats van hervullen.

De soort producten die mogen gebruikt worden in de navulpunten worden ook gelimiteerd tot enkele gevarenklassen.

Ook als je aan de pomp een jerrycan gaat vullen, zullen er etiketten van het product (benzine, diesel) ter plaatse moeten voorzien worden.

8. Meldingen antigifcentra of PCN

Belangrijk hier te melden is dat **distributeurs** zullen moeten nagaan of zij meldingen aan het de Europese antigifcentra gaan moeten doen. Dat moet gebeuren indien ze mengsels een andere merknaam geven, heretiketteren of uitvoeren naar andere lidstaten. Deze verplichting geldt niet indien de distributeurs kunnen aantonen dat de Europese antigifcentra dezelfde informatie reeds van de importeurs en downstreamgebruikers hebben ontvangen.

9. C&L meldingen

Fabrikanten en importeurs moeten hun de indelings- en etiketteringsinformatie over hun registreerde stoffen melden. Men stelde vast dat voor eenzelfde stof verschillende indelingen zijn, er te weinig communicatie is met andere melders, een te kort is aan transparantie, dat sommige meldingen niet correct zijn / verouderd zijn, enz...

Om dit aan te pakken worden er veranderingen ingevoerd zoals:

- Een 6-maandelijks update,
- Meer transparantie in de C&L lijst zoals:
 - toevoeging / publicatie van naam van de melder
 - publicatie van reden van afwijkende classificaties
 - publicatie van datum laatste update
 - ...
- Rechtvaardiging afwijkende classificaties,
- ECHA kan een melder aanspreken bij vermoeden van incorrecte data of gegevens.

Buiten deze hier boven vermelde punten zijn er nog een tal van andere wijzigingen opgenomen zoals veranderingen in procedures, evaluatierapporten die opgemaakt moeten worden, wijzigingen van indelingsregels, etikettering van munitie, enz... Ook voor ECHA (Europees Agentschap voor chemische stoffen) worden verschillende verplichtingen opgelegd.

Wanneer is dit alles van de 2^{de} fase van toepassing?

De nieuwe CLP verordening **treedt in werking** 20 dagen na publicatie. Dat is op **10 december 2024**.

Door de vele veranderingen wordt deze wijzigingsverordening in fasen doorgevoerd. Dit om bedrijven die verantwoordelijk zijn voor de indeling, verpakking en etikettering van gevaarlijke stoffen en mengsels de tijd te geven om zich aan te passen aan deze nieuwe reglementering.

In onderstaande wordt een opsomming gegeven van de verschillende deadlines. Er wordt een verschil gemaakt in deadlines voor producten die al op markt zijn en nieuwe producten nl.:

- Nieuwe producten = alle producten die op de markt gebracht worden na de implementatie datum.
- Bestaande producten = alle producten die reeds op de markt gebracht werden voor dat de nieuwe producten deadline in voege gaat.

Etikettering:

- Nieuwe producten: 1 januari 2027
- Bestaande producten: 1 januari 2029

Updaten etiketten:

- Nieuwe producten: 1 juli 2026

Uitvouwetiket

- Nieuwe producten: 10 december 2024

Digitaal etiket

- Nieuwe producten: 10 december 2024

Online verkoop

- Nieuwe producten: 1 juli 2026
- Bestaande producten: 1 juli 2028

Reclame

- Nieuwe producten: 1 juli 2026
- Bestaande producten: 1 juli 2028

Navulpunten en bulk producten

- Nieuwe producten: 1 juli 2026
- Bestaande producten: 1 juli 2028

Meldingen antigifcentra

- Nieuwe producten: 1 januari 2027

C&L meldingen

- Nieuwe producten: 1 juli 2026
- Bestaande producten: 1 juli 2028

Bedrijven mogen de nieuwe regels voor deze data wel al vrijwillig toepassen.

Gevolgen van de 2de fase?

De industriële en professionele gebruikers van gevaarlijke producten zullen door deze wijzigingen weinig tot geen gevolgen ondervinden, behalve dat de etiketten zullen veranderen enz.

In onderstaande tabel vind je een overzicht van de rollen met hun verplichtingen en wie de meeste gevolgen zullen ondervinden.

De verplichtingen op een rij							
Verplichting	Fabrikanten	Importeurs	Distributeurs	Downstream gebruikers			
				Formuleerders	Producten voorwerpen	Professionele gebruikers	Industriële gebruikers
1 Indelen	X	X	—	X	O	—	—
2 Etiketteren	X	X	X	X	O	—	—
3 Verpakken	X	X	X	X	O	—	—
4 Melden	X	X	O	—	—	—	—
5 Informatie bewaren	X	X	X	X	X	—	—
X = altijd van toepassing O = soms van toepassing — = niet van toepassing							

Meeste gevolgen ook voor hervullers en herverpakkers

Distributeurs moeten controleren of de meldingen aan de Europese antigifcentra in orde zijn.

Geen gevolgen